

Virtuele Statenfractie in Drenthe

Op de agenda van de Statencommissie omgevingsbeleid van 20 februari 2008 staat onder andere geagendeerd het rapport "Een teelt op drift" over de lelieteelt in de gemeente Westerveld.

De virtuele fractie van D66 heeft het rapport met grote interesse gelezen en heeft er de volgende opvatting en vragen over.

Het rapport is een knap staaltje werk van de stichting Bollenboos omdat de stichting erin is geslaagd om over een reeks van jaren feitenmateriaal te verzamelen dat een goed beeld geeft van de lelieteeltsituatie in Westerveld.

Om nog even te checken of we het over de feiten eens zijn is onze eerste vraag aan het college of GS meent dat er gedocumenteerd aanleiding is om de weergave van feiten zoals door Bollenboos in de kaarten A t/m F wordt geschetst in twijfel te trekken. Het gaat hierbij over bijvoorbeeld het aantal percelen en hectares waarop in de achtereenvolgende jaren lelieteelt plaats vond of de aangrenzing aan waterlopen of natuurgebieden zoals die door Bollenboos zijn geïnventariseerd. Als die gedocumenteerde aanleiding tot twijfel er niet is, dan zijn we het er over eens hoe de feiten liggen. En da's een mooi vertrekpunt.

Op zichzelf heeft D66 niets tegen lelieteelt. De lelie is voor Drenthe weliswaar een gebiedsvreemd landbouwgewas, maar vernieuwing en inzet op profijtelijke teelten moet ook in de Drentse landbouw mogelijk zijn.

D66 vindt dat in Drenthe echter geen plaats moet zijn voor teeltmethoden die een hoog gebruik van zogeheten gewasbeschermingsmiddelen en grondontsmettingsmiddelen vergen. Daar zijn twee belangrijke redenen voor. In de eerste plaats zijn gewasbeschermende middelen misschien wel beschermend voor dat ene specifieke gewas, maar voor ander plantensoorten zijn die middelen dat beslist niet. Het feit dat Westerveld een indrukwekkend areaal natuurgebieden heeft zou op zichzelf al voldoende reden moeten zijn om het gebruik van de gifspuit aan zeer strenge normen te binden en daarmee valt de gangbare lelieteelt af. Ook het feit dat er door uitspoeling gif in oppervlaktewater en (diepe) grondwater terecht komt, past niet bij de milieukwaliteit die Drenthe nastreeft.

In de tweede plaats zijn gewasbeschermende en grondontsmettende middelen niet bepaald beschermend voor mens en dier. Verwaaiing leidt tot stankoverlast voor de omgeving en gezondheidsrisico's bij inademing door omwonenden. Het RIVM heeft al eens laten weten welke gezondheidsschade er bij mensen kan optreden bij blootstelling aan de in de lelieteelt gebruikte bestrijdingsmiddelen. Het gaat dan bijvoorbeeld om leverstoornissen, verhoogd risico op epileptische insulten en hartritme stoornissen. Ook zijn er berichten over een verhoogde mortaliteit onder huiskatten na het eten van muizen die in en om de lelievelden leven.

Een ander aspect van de lelieteelt is de aantasting van de landschapkwaliteit door afvlakking van de essen. Het wordt de hoogste tijd dat hoogte en reliëf van leliepercelen wordt opgemeten en

vastgelegd zodat de gebruikers direct kunnen worden gehouden om het perceel in cultuurhistorisch opzicht onaangetast te laten. Met behulp van moderne GPS-technologie is dit voor een beetje provincie een fluitje van een cent. Is GS bereid om daar nog dit seizoen een flinke aanzet toe te geven door alvast met het nauwkeurig inkaartbrengen van de bestaande situatie te beginnen?

Een volgende vraag is hoe het overleg met de lelieteeltsector verloopt. Enkele jaren geleden was er sprake van een hoopvol overleg tussen provincie en sector over het terugdringen van gifgebruik, over de inrichting van spoelplaatsen, over het terugbrengen van grond en over de overlast en schade voor de omgeving. In een tussenbericht werd destijds nog goede voortgang gemeld, maar onze vraag is hoe het er op dit moment mee staat. Heeft het college zicht op hoe de sector zich ontwikkelt? En gaat dat voortvarend genoeg?

In de brief van 5 september 2007 meldt GS dat er in de lelieteelt in een paar jaar tijd behoorlijke milieuwinst is geboekt. Mooi natuurlijk, maar is GS in staat om die 'behoorlijke milieuwinst' te kwantificeren?

D66 meent dat sturing op ongewenste situatie ook met behulp van Ruimtelijke Ordeningsinstrumenten kan geschieden. Westerveld is op dit moment bezig met het leggen van de laatste hand aan een nieuw bestemmingsplan buitengebied. Heel concreet ligt hier voor GS een kans om het overleg met Westerveld te zoeken en om in de bestemmingsplanvoorschriften beperkingen te laten nemen die het telen van lelies op essen, naast natuurgebieden of dicht bij woningen stevig te beperken. Is GS bereid om hierover met Westerveld in overleg te gaan en zonodig de toetsingsbevoegdheid te gebruiken om paal en perk te stellen aan de door Bollenboos in kaart gebrachte zorgelijke ontwikkelingen?

Tot slot een vraag die verder strekt dan Drenthe. Is het college ervan op de hoogte dat de op landbouwgebied wereldfaam genietende universiteit van Wageningen (dat ligt 109 kilometer ten zuiden van Meppel) ruim voldoende kennis beschikbaar is om te komen tot biologische lelieteelt? En dat die teeltmethode evenzeer profijtelijk is voor de lelieboeren.

14 februari 2008

Meino Smit,
Gea Timmer,
Albert Haar.
Miriam Engels